

Vergaderjaar 1991–1992

22 541

Wijziging van de Kieswet in verband met opnemings van de bepalingen betreffende de verkiezing van de leden van het Europese Parlement

Nr. 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 14 juli 1992

Blijkens het voorlopig verslag kunnen de leden van de CDA-fractie zich geheel verenigen met de wijze waarop in het wetsvoorstel de bepalingen van de Wet Europese verkiezingen in de Kieswet zijn geïntegreerd en kunnen de leden van de D66-fractie de gekozen opzet billijken, hoewel een volledige integratie hun voorkeur had. Naar ons oordeel is, gegeven de wens om te komen tot een wet waarin alle algemene verkiezingen zijn geregeld, de voorgestelde vormgeving uit een oogpunt van overzichtelijkheid en toegankelijkheid van de wet te prefereren.

De leden van de SGP-fractie vroegen of de voorgestelde integratie niet in strijd is met het grondwettelijke karakter van de Kieswet als organieke wet, gericht op de verkiezingen voor de algemene vertegenwoordigende lichamen in Nederland. Wij zien in het feit dat de Kieswet als organieke wet is te beschouwen geen doorslaggevend argument om de regeling van de Europese verkiezingen buiten deze wet te houden. Een door de Grondwet gevorderde wettelijke regeling is juridisch gezien een wet als elke andere. Er bestaat dan ook in beginsel geen bezwaar tegen om daarin onderwerpen op te nemen die buiten de grondwettelijke opdracht vallen.

Aan het bijzondere karakter van de Europese verkiezingen kan inderdaad een argument ontleend worden voor regeling van die verkiezingen in een afzonderlijke wet, zoals tot dusver het geval is. Een dwingende reden is daarin echter niet gelegen. De leden van de SGP-fractie herinneren in dit verband aan het destijds van regeringszijde aangevoerde argument voor een afzonderlijke wet, namelijk dat deze zou gelden in afwachting van de totstandkoming van een op communautair niveau vast te stellen eenvormige verkiezingsprocedure. Zij vroegen of de onderhavige wetswijziging betekent dat van een op communautair niveau vast te stellen eenvormige verkiezingsprocedure is afgezien. Dat is niet het geval. Nog steeds houdt artikel 138 van het EEG-verdrag de opdracht in om te komen tot verkiezing van de leden van het Europese Parlement volgens een in alle Lid-Staten eenvormige procedure. Over een zodanige procedure is echter tot dusver geen overeenstemming mogelijk gebleken en het tekent zich ook niet af dat dit binnen afzienbare

termijn wel het geval zal zijn. In dit licht komt aan het in beginsel tijdelijke karakter van de thans geldende bepalingen een minder zwaar gewicht toe dan in 1978 bij de keuze tussen een afzonderlijke wet en opneming in de Kieswet.

De leden van de D66-fractie gaven, in navolging van de Kiesraad, de voorkeur aan toevoeging van artikel Y 24 aan artikel Y 2, omdat eerstgenoemde bepaling de mogelijkheid biedt af te wijken van hetgeen in artikel Y 2 van overeenkomstige toepassing is verklaard. Wij zien geen reden om op dit punt af te wijken van de huidige Wet Europese verkiezingen (artikelen 2 en 24). Artikel Y 2 houdt het algemene uitgangspunt in dat de bepalingen van de Kieswet en het Kiesbesluit, geldend voor de Tweede-Kamerverkiezingen, van overeenkomstige toepassing zijn op de Europese verkiezingen, voor zover in de navolgende bepalingen niet anders is bepaald. Daarna volgen in de artikelen Y 3 tot en met Y 23 een aantal afwijkingen van de bepalingen in afdeling II van de wet en vervolgens wordt in artikel Y 24 een niet nader gespecificeerde mogelijkheid tot afwijking van voor de Tweede-Kamerverkiezingen geldende bepalingen van het Kiesbesluit geopend. Deze systematiek komt ons logischer voor dan een opzet waarbij aanstonds in artikel 2 reeds de mogelijkheid tot afwijking van bepalingen van het Kiesbesluit wordt vermeld.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. I. W. de Graaff-Nauta

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek